

איש לרעהו

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
פגדולי ישראל,
על מדות טובות
שפביאות
לאהבת הזולת,
הנלפדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש כד' אדר א תשס"ח שבת - ירושלים 5:01 תל-אביב 5:16 חיפה 5:06 מוצ"ש - ירושלים 6:14 תל-אביב 6:16 חיפה 6:15

פרשת ויקהל

נדיבות לב

מעלה לאדם אשר נשאו לבו אותו להטיב עם הזולת מעל ומעבר למה שנתחייב!

נלמד מהפסוק: "ויבואו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אותו" (פרק לה-כא)

וכתב האור החיים הק': "דע כי יש שתי דרגות במתנדבים, האחד הוא המתנדב ברצון נפשו כפי יכולתו וערך ממונו, ולזה יקרא "נדבה רוחו". והשני הוא המתנדב יותר מיכולתו מגודל טוביות לבו, ולזה יקרא "נשאו לבו". פירוש: שהלב מנשאהו ומעריכו בערך עשיר יותר ממה שהוא... ופתח במעולה שבשניהם ואמר כל איש אשר נשאו לבו. ודקדק לומר תיבת איש, לשון חשיבות, וכנגד השני אמר וכל אשר נדבה רוחו ולא אמר איש כי אינו חשוב בערך הראשון. עכ"ד.

מספרת הגמרא (מועד קטן כח.): רבי חייא, לא הוה מצי למיקרבא ליה [=לא היה יכול מלאך המות להתקרב אליו ליטול את נשמתו]. יומא חד אידמי ליה כעניא [=יום אחד התחפש מלאך המות לעני] אתא טריף אבבא [=בא המלאך ודפק בדלת ביתו של רבי חייא] ואמר ליה: אפיק לי ריפתא [=תוציא לי לחם] אפיקו ליה [=הוציאו לו לחם] אמר ליה [=אמר על מלאך המות לרבי חייא] ולא קא מרחם מר אעניא [=וכי אין מר מרחם על העניים?] אהווא גברא אמאי לא קא מרחם מר? [=ודאי מרחם, אם כן, מדוע על אותו איש - על מלאך המוות - אינו מרחם?] גלי ליה [=בשלב זה נגלה מלאך המות לרבי חייא] אחוי ליה שוטא דנורא [=הראה לו שוט של אש] אמציה ליה נפשיה [=ירחם עליו רבי חייא והמציא לו את נפשו].

תמה הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (בשיחות מוסר): מה פשר טענתו של מלאך המות כנגד רבי חייא שכמו שמרחם על העני ונותן לו פתו, כן צריך לרחם עליו ולתת את נשמתו, מה שייכות יש ביניהם?!

אלא צריך לומר - מבאר רבי חיים - שבאמת מלאך המוות הכיר היטב את רבי חייא, שבשעה שנותן הוא לחם לעני, עושה זאת בכזו "נדיבות לב" עד שאת כל לבו ונפשו נותן הוא לעני בפרוסת הלחם שמגיש לו. לפיכך ביקש ממנו מלאך המות שגם עליו ירחם ויתן לו בצורה כזו את נשמתו, עם כל "נדבת הלב" כפי שנותן פתו לעני. ואכן קיבל רבי חייא את בקשתו ונענה לו.

נדיב לב

סיפר הרב מפוניבז' - הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל: "בימים שישבתי בפוניבז' עירי, קרה פעם שנשמעו דפיקות בדלת ביתי בשעה מאוחרת בלילה. משלחת מטובי הקהל באה. הם סחו לי בחרדה, שפתאום נודע להם כי פלוני הסוחר מחשובי העדה הסתבך קשות בעסקיו וצפוי להתמוטטות. חייבים איפוא לעזור לו. שאלתי אותם: הכיצד נוכל לעזור לו? והשיבו לי: "אילו יכולנו לגייס עבורו הלואה דחופה, בסך עשרים אלף ל"ט, יתכן שנציל את המצב..."

"מיד התקשרתי בטלפון אל מנהל הבנק היהודי בעירנו, ובקשתיו לסור אל מעוני לרגל ענין חשוב שאינו סובל דיחוי. בבואו סיפרתי לפניו את כל הפרשה. אמר האיש: "מצידו אין שום מניעה לסדר עבורו מחר בבוקר הלואה כזאת בתנאים נוחים למדי, בתשלומים של 500 ל"ט מדי חודש במשך כשלוש שנים ומחצה, אבל אנו זקוקים לערבות מתאימה. אם תשיגו ערבותו של העשיר מר מריאנפולסקי איש - קובנה, הענין מסודר."

"מיד צלצלתי בנוכחותו למר מריאנפולסקי, שהכרתיו היטב, והשגתי הסכמתו לערוב להלואה זו. הודות לכך ניצל פלוני הסוחר מפשיטת רגל..."

"והנה כעבור חמשה חדשים הופיע אצלי פתאום מנהל הבנק כשהוא נבוך. מה קרה? פלוני הסוחר לא פרע תשלומי יו, הבנק שלח להזכירו ולא נענה... אראז נשלחה תביעה אל הערב מר מריאנפולסקי שיפרע במקומו את התשלומים... אלא שהוא הזדרז ושלם לבנק בבת אחת את הסכום כולו: עשרים אלף ל"ט! מה פשר מעשהו?!"

"לשם פיענוח החידה צלצלתי למר מריאנפולסקי. סח לי האיש בפשטות: "רבי, הלא רואה אני בביורר שלא ישלם כלל. לשם מה לחכות ולפרוע בכל חודש לשיעורין, כשיש באפשרותי לסלק הכל!"

הרב מפוניבז'

העלוך השבוע מוקדש לעילי נשמת

ר' יואל זאב הלוי בן ר' יוסף ומרת רחל אינטרקט ז"ל

לרגל פלאת השלושים כ"ו אדר א' תשס"ח

הוקדש על ידי המשפחה

לבצע בזריזות כל פעולה טובה שמזדמנת לו לעשות לזולתו!

נלמד מהפסוק: "והנשאים הביאו את אבני השהם" (פרק לה- כז)

ו**כתב רש"י**: אמר רבי נתן מה ראו נשיאים להתנדב בחנוכת המזבח בתחילה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחילה? אלא כך אמרו נשיאים: יתנדבו ציבור מה שמתנדבין, ומה שמחסירין אנו משלימין אותו, כיון שהשלימו ציבור את הכל שנאמר "והמלאכה היתה דים" (פרק לויז) אמרו נשיאים מה עלינו לעשות, הביאו את אבני השהם וכו'. ולפי שנתעצלו מתחילה נחסרה אות משמם "והנשאים" כתיב. עכ"ל.

נאמר בפסוק בפרשתינו: "והם הביאו אליו עוד נדבה בבוקר בבוקר" (לויג) ומפרש החתם סופר שניתן לדרוש גם כאן כפי שדרשו חז"ל בפסוק "והנותר ממנו עד בוקר" - ליתן בוקר לבוקרו של בוקר. כן נרמז בפסוק כאן, שבני ישראל נזדרזו והביאו את נדבתן בבוקרו של בוקר דהיינו מעלות השחר. ואעפ"כ לא הקדימו להביא מבעוד לילה משום שמעלת זריזין היא מהבוקר, כפי שמצינו במצות מילה שנלמד מ"וישכם אברהם בבוקר".

נ**שאל כ"ק אדמו"ר גאב"ד אונגוואר** - הגאון רבי מנשה קליין שליט"א (בשו"ת משנה הלכות ח"א סימן קלב) בענין מצוה שרבים שותפים בעשייתה, כל אחד בתורו, ונשלמת ע"י כולם. האם יש בזה ענין להיות מהזריזים המקדימים בעשייתה או שאין נפקא מינה מי ראשון או אחרון שהרי זו מצוה אחת הנעשית ע"י כולם.

וה**כריע** גאב"ד אונגוואר שגם במצוה כזו הנעשית על ידי רבים, מצוה להזדרז להיות בה מהראשונים, וקצת ראייה לכך מגמרא (פסחים סד): אין הפסח נשחט אלא בשלוש כיתות של שלושים בני אדם ובדף ס"ה נקראת הכת השלישית "כת עצלנית" ומפרש רש"י: מפני שנתעצלה להיות אחרונה. ואף שהמצוה היא בשלוש כיתות, בכל זאת, אומרת הגמרא, היה להם לזרז עצמם.

נ**מצאנו** למדים מגמרא זו, דאפילו במקום שמקיים כל המצוה וצריך לעשות שלוש כיתות ונמצא שהאיחור הוא לשם מצוה, בכ"ז היו צריכים להזדרז ולהיות הראשונים.

מ**אידך**, הביא גאב"ד אונגוואר מפירושו של רבינו בחיי בפרשתינו, על כוונתם הטובה של הנשיאים להשלים אח"כ מה שחסרו כל ישראל, ובכ"ז נחשב להם הדבר לחטא ולחסרון לפי שסמכו על הדבר הזה, כי אולי היו ישראל משלימין הכל ולא ישאר לנשיאים חלק במצות המשכן.

ע**כ"פ** מבואר, דאפילו בהבאת מצוה של רבים צריך להיות מהראשונים, והמאחרים מקבלים עונש על האיחור אפילו במקום שכוונתם לטובה. וכל שכן במקום שמאחרים מחמת עצלות אפילו אם מתכוונים לקיים המצוה. ע"כ מדברי בעל ה"משנה הלכות".

על הצדיקים נאמר ש"אומרים מעט ועושים הרבה" וכן ש"כל מעשי הצדיקים במהירות" וכמו שמצינו בזריזותו של אברהם אבינו, דיבר מעט, אך עשה הרבה במהירות ובזריזות כידוע. וביאר הגה"צ רבי יוחם לייבוביץ זצ"ל (בספרו דעת תורה) כי כשאמרו חז"ל שהצדיקים אומרים מעט ועושים הרבה לא הייתה כוונתם לשבח את הצדיקים שמקיימים מה שאומרים ועוד מוסיפים על זה. אלא כוונתם שזה גופא שבחם של הצדיקים מה שממעטים באמירה. כי ה"אומרים" אינם עושים וה"עושים" אינם אומרים. והא בהא תליא. בעל "המעשה" אינו אומר, וזאת מפני הסיבה כי כל המטרה שלפניו היא לעשות ולא יותר!

ג**מירות** דעתם ומחשבתם של הצדיקים לעשות - אומר רבי יוחם - הן כבר תוכפים מעשיהם, לא ינחו זמן מן הזמנים, בלא אומר ודברים, לא ינחו וישקטו כי אם כילו הדבר לעשותו. והמעט שהצדיקים אומרים אין זה בשם אמירה כלל, אלא בדרך רמז על העשייה אשר מוכרח הוא להודיע לאחרים כי יכינו עצמם למה שהוא עושה, וכמו שאברהם אבינו אמירתו המועטת למלאכים היתה למען ידעו שמזמינם ולא יעברו מלפניו (וראה מסגרת).

"עובר לעשייתו"...

סיפר הגה"צ רבי יוחם לייבוביץ זצ"ל: "מי שהכיר את החפץ חיים ראה שלא היה נמצא אצלו כלל כל ענין האמירה.

מעולם לא נשמע ממנו משפט כמו: "אעשה דבר פלוני". שכן כל דבר היה עושה עוד בטרם אמר.

כשהיה אחד מבקש ממנו מכתב תעודה על איזה דבר, הנה בטרם השיב לו אמרים, כבר היה עומד באמצע הכתיבה, ואחר כן הודיע למבקשו כי הנה המכתב מוכן...

דעת תורה

הזריז נשכר...

כאשר בא רבי אייזיק זצ"ל לבקר את אחיו כ"ק אדמו"ר רבי דוד מלעלוב זצ"ל, פנה אליו רבי דוד לאחר מספר דקות ואמר לו: "אמנם אין זו ממדת דרך ארץ לומר לאורח לשוב לביתו, בכל זאת אומר לך לשוב לביתך תיכף ומיד!"

נבהל רבי אייזיק מאד ומחשבה חלפה במחו: "מי יודע מה קרה בביתי. איזה אסון התרחש, חלילה, שאחי רבי דוד משלחני הביתה בבהילות כזו!..."

הוא לא הלך, אלא רץ, מיהר ככל יכולתו. כשהגיע לביתו ומצא את כל בני ביתו בריאים ושלמים הודה רבי אייזיק לבורא יתברך שמו על חסדיו, והתפלל על אחיו מה ראה על ככה לזרוז ולמהרו כל כך לשוב לביתו.

עוד הוא תמה, והנה נפרצה דלת הבית ויהודי זר נפל פנימה מתעלף. מיד ניגש אליו רבי אייזיק, נשאו אל המיטה, עוררו מעלפונו ושאלו מה אירע לו.

סיפר היהודי: "היום מלאו שמונה ימים להולדת בני. אני מתרוצץ כל היום ומחפש אחר מוהל, ובכל מקום אומרים לי שהמוהל נסע ואינו בביתו, נדמה היה לי שאצא מדעתי, מה פירוש: מילה של בזמנה?! המשכתי בדרכי מעיירה לעיירה עד ששלחו אותי לכאן. מיהרתי ורצתי כל הדרך, כוחותי אפסו והתעלפתי!"

מיהר רבי אייזיק ללא אומר ודברים ונטל את סכין המילה, הלך עם היהודי לביתו והגיע לשם בטרם שקיעת החמה. הוא הכניס את הרך הנימול בבריתו של אברהם אבינו בעיתו ובזמנו. רק כעת הבין מדוע שלחו אחיו רבי דוד מלעלוב בבהילות כזו לביתו...

באהלי צדיקים

לשמור על שלווה ורוגע, במיוחד בשבת קודש, ולא להצית אש המחלוקת והכעס על הזולת!

נלמד, בדרך רמוז, מהפסוק: "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" (פרק לה"ג)

וכתב השל"ה הק' (וכן מובא בספר העקידה): רומז לאש המחלוקת ואש הכעס צריך האדם להזהר שלא לבער אותו עולמית, ומכל שכן ביום שבת קודש שאין בו ער אש של גיהנם. והכועס בשבת או עושה מחלוקת ח"ו, גורם להיות חמת הגיהנם בוער בו, ב"מ. וכתב בספר יעלזו חסידים: ועל אחת כמה וכמה יזהר מאד בשבת ויו"ט בשלום הבית, שלא יתקוטט ולא יכעס על אשתו ואנשי ביתו דכתיב "וכבדתו" וזהו כבוד השבת שלא יריב בו.

יש לראות את הכעס והמחלוקת כסכנה מוחשית, כפי שרואים את השריפה הפורצת בבית ומאימת לכלות כל חלקה טובה. רק כך נשכיל להבין מדוע מיהר אברהם אבינו להפרד מלוט כאשר פרץ הריב בין רועיו ורועי לוט.

המשיל זאת החפץ חיים (בשיחות החפץ חיים - ח"ב) לשריפה הפורצת בעיירה שכל בתיה עשויים מעץ ומקורים בקש, ואז כאשר בית אחד עולה בלהבות, מתפשטת האש במהירות לבתים הסמוכים ומשם לרחובות הסמוכים עד שמסוגלת לכלות את כל בתי העיירה. בעת כזו מצלצלים הפעמונים להזעיק את כל הדיירים שירתמו בכוחות משותפים להדביר את האש. ואף שכל אחד דואג לבית שלו, בכל זאת כאשר מתלכדים כולם לכבות את האש רצים כולם למוקד האש, כדי להאבק בה שם, ולא כל אחד בפתח ביתו.

אך מה קורה כאשר האש משתוללת ועוברת במהירות מבית לבית ע"י רוח חזקה עד שאין בכח כולם להשתלט עליה, אר"א כל אחד יחוש לביתו כדי להציל מנכסיו את מה שאפשר טרם שיהפך ביתו לאפר ויפסיד הכל.

כך נהג, איפוא, אברהם אבינו כאשר ראה כי הריב שפרץ בין הרועים עומד להתפשט ולהפך למריבה גדולה, לאש השורפת כל הנקרה בדרכה ומכלה כל חלקה טובה, כשראה אברהם שאין בכוחו להשתלט עליה לכבותה, החליט, כי עליו להציל לכל הפחות את חלקו שלו וזאת ע"י ההיפרדות מלוט וחבר מרעיו.

החבילה ה"מסתורית"...

כאשר עבר פעם הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל בדרכו לביתו, שמע כיצד רבה השכנה עם בעלה על כך שאינו נותן לה מספיק כסף לקנות צרכי שבת, ועל כן אין בידה להכין סעודות שבת...

והנה לאחר מחצית השעה הופתעו בני הזוג למראה נער־שליח מהמכולת שהגיע לביתם ובידו שפע של מצרכי מזון לשבת... "מה פשר הדבר?" - נזעקו בני הזוג - "מי נתן בידך את המצרכים? מי שלח זאת? מי שילם עבורם?" "איני יודע" - השיב הנער - "עושה אני את שליחותי, ונתבקשתי ע"י מעבידי להביא זאת אליכם ולומר לכם כי זקן אחד כבר שילם עבור זאת..."

בערב, עם תום תפילת השבת, חלף רבי אריה ליד דירתם וברכם בברכת "שבת שלום". סחו לו בני הזוג על המקרה המופלא שאירע להם ועל חבילת המזון ה"מסתורית" שהגיע לידם... עשה רבי אריה עצמו כמופתע וכמי שאינו יודע דבר והשתתף בשמחתם.

הוסיפה האשה ואמרה לרבי אריה בהתרגשות: "הכינותי סעודת שבת כהלכתה, שב והכבד בסעודה עמנו. אמר להם רבי אריה: "לשבת עמכם שעה קלה אהיה מוכן ברצון, אולם לסעוד, איני יכול, שכן ממתנים לי בבית לשמיעת קידוש". ושוב חזר רבי אריה וציין להם בהתלהבות עד כמה נפלאו דרכי הבורא שגמל עמהם חסד בספקו להם די מחסורם...

צדיק יסוד עולם

קוראים נכבדים! האם ידעתם?

איך כל אדם מישראל יכול לקיים את כל תרי"ג מצוות, הרי יש בהם מצוות ששיכים רק לכהנים?

מדוע בשבת ויו"ט צריך להזהר יותר מכל יום, שלא לכעוס ולריב עם בני ביתו?

באיזה פסוק (בחומש במדבר) מרומז ש"כל הכועס כל מיני גיהנם שולטין בו"?

הקורע בגדיו בשבת מתוך כעסו, האם חייב משום מלאכת "מתקן" (ש"תיקן" והועיל ליצרו הרע) או שפטור משום "מקלקל"?

מדוע יש לציבור קטן ומאוחד כח רב ועצום הרבה יותר מאשר לציבור גדול ומפולג?

לדעת רבי חיים פלאגי זצ"ל, מה קורה לבית שיש בו מחלוקת בערב שבת או בליל שבת?

מה השיב האדמו"ר מגור (בעל אמרי אמת) לשאלה ששאלוהו: מדוע צריך הוא לקהל גדול כל כך של חסידים?

מה היה בקופסה המסתורית של רבי מנחם מנדל מלינסק זצ"ל שגרם מורא ופחד על בעלי הדין ולכן צייתו לכל מה שפסק הרבי?

באלו תחבולות נקט האדמו"ר רבי יצחק מווארקא זצ"ל כדי להאבק במדת העצלות?

איזה משפט (בן חמש מילים) שאמר הסבא מסלבודקה לבחור כועס וזועף, הפך אותו לבחור שמח וטוב לב?

על שאלות אלו ועוד רבות אחרות, תוכלו למצוא תשובות מעניינות

בספר "איש לרעהו" - שמות, פרשת ויקהל: עמודים תקז - תקלד

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

סידור מלא

פניו של נהג ההסעות הלכו והאדימו.

הוא פשוט הסמיק עד קצה תנוכי אוזניו!

אל דאגה: הוא לא הסמיק מבושה אלא מנחת-רוח. כנראה שמזה עידן ועידנים לא שמעו אוזניו 'פראגון' כפי שהן קלטו הרגע.

* * *

היה זה באחד מערבי-פסחים. משפחת ב. הירושלמית, יצאה לערוך קנייה מרוכזת לחג. על מנת לחסוך קריאות בנוסח "אוי! שכחנו לקנות מוצר פלוני" החליטו בני המשפחה לערוך קנייה מרוכזת, שתכלול את כל צרכי החג. אל מסע הרכישות הצטרפו מספר מבני המשפחה, שכן אדם בודד לא יכל להשתלט לבדו על הקניות הרבות.

מאחר שהקנייה הייתה אמורה להימשך זמן רב, נטל אחד מבני המשפחה את הסידור שלו כדי שיוכל להתפלל היכן שימצא.

מדובר היה בסידור אישי יקר. מלבד ערכו הכספי של הסידור וכריכת העור האומנותית שלו, היה לו ערך סנטימנטאלי רב. הסידור הוקדש לו כמתנת 'יום-הולדת' על ידי סבא וסבתא.

מסע הקניות התנהל בהצלחה. הארנק אמנם התרוקן אך הידיים התמלאו בערמות של מוצרי מזון וצריכה לכבוד החג הקרב ובא. לקראת השיבה הביתה דמו בני המשפחה לבני ישראל בשעת יציאת מצרים, כאשר משאותיהם צרורות על שכמם. הם נזקקו לרכב הסעות שיסחב אותם הביתה על ערמת קניותיהם.

אבי המשפחה עצר טנדר, עליו העמיסו את שקיות הקניות ואף לא שכחו להעמיס את עצמם. מסע הקניות המתיש התקרב אל קיצו, והם הרשו לעצמם לנשום לרווחה. הייתה סיבה נוספת לאווירה הטובה שהשתלטה עליהם. הרכב היה נאה ומטופח.

"אמרנו לנהג" מספר שולח הסיפור "רואים שאתה דואג לרכב ומטפח אותו, מתמסר אליו ומנקה אותו מכל ליבך. איזה יופי, ממש תענוג לנסוע בו!"

"נהג שמח מאוד, כך הבנו ממראה פניו. ניכר היה עליו שהוא נהנה מאוד ממה שאמרנו לו. לאחר שהוא סיים להסמיק פתח את פיו ואמר: 'אתם צודקים, בכל בוקר אני מנקה, מאוורר ומטפח את הרכב, לכן הוא נראה כל כך טוב - כפי שאמרתם' "

לא היה רגע מתאים יותר מאשר הרגע הזה, להושטת 'כרטיס ביקור' לנוסעים. וכך אכן עשה הנהג.

הרכב הגיע ליעדו.

השלב האחרון של מסע הקניות הגיע. בני המשפחה הסתערו על החבילות הרבות, פרקו אותן מהרכב והובילו אותן אחר כבוד הביתה.

בשלב זה החליט בעל הסידור היקר, להתפלל. הוא זכר שהניח את הסידור בתוך אחת משקיות הקניות, וכעת היה עליו לעבור שקית אחר שקית על מנת לאתר את הסידור. כאשר הוא לא הצליח למצוא את הסידור הזעיק את בני הבית שיעזרו לו במשימה. כולם נרתמו 'לחפור' בשקיות, ולנסות לאתר את האבדה שכה יקרה לבעליה.

לאחר תחקור קצר בין הילדים הסתבר שאחד מהם הבחין בסידור כאשר הם עלו לטנדר, אך כעת לא מבחינים בו. הווה אומר: הסידור נפל מהשקית הוא כנראה נמצא בטנדר!

נו, לך תאתר כעת את בעל הטנדר בין מאות רכבי ההסעות של ירושלים!

למען האמת הייתה המשימה קלה ביותר. הרי בזכות הפרגונים לבעל ההסעות, הוא צייד אותם בכרטיס הביקור שלו. צלצול פלאפון אחד לבעל הטנדר, ובדיקה קצרצרה שהוא ערך ברכבו גילתה את האבדה היקרה.

"שוו בנפשכם" מסיים המספר "מה היה קורה לו לא החמאנו לנהג! הרי מצוות גמילות חסדים היא מהדברים שפירותיה נאכלים כבר בעולם הזה. צאו וראו מה רב כוחה של מצווה זו שאת פירותיה אכלנו רבע שעה בלבד לאחר שהיא נעשתה..."

נשלח ע"י יצחק ברגר, רחוב זית רענן ירושלים

בפרשת השבוע משווה התורה יחדיו את אהליאב בן אחיסמך, לצד בצלאל בן אורי, למרות הבדלי המעמדות הקוטביים שביניהם: בצלאל נמנה על שבט המלכות יהודה, ואילו אהליאב היה "משבט דן מן הירודין שבש" בטים מבני השפחות". כיצד אס-כן משווה אותן התורה? רש"י, בפרשת השבוע (שמות לה, לד), מקשה זאת ומביאורו עולה כי כאשר אנו מציבים בני אדם ביחס להקדוש ברוך הוא, מאבדים הבדלי המעמדות את משמעותם לחלוטין.

ישנם אנשים שרגילים לשוחח בגובה העיניים, ואף לפרגן, לנותני שירותים כמו "נהג הסעות". למרות מעמדם הלכאורה גבוה, הם לא מרגישים פחיתות דרגה להתייחס אל הזולת בשווה. אולי זה משום שאנשים אלו "חיים עם הקדוש ברוך הוא" - והרי ביחס אליו יתברך מאבדים הבדלי המעמדות את משמעותם לחלוטין. בסיפור שלפנינו הם אף נגמלו עבור התנהגות זו בשכר מידי!